

## עין איה | שבת פרק ו | פסקה כח

**"ותלכנה נטויות גרון", שהיו מהלכות עקב בצד גודל" (שבת סב:)**

יש אשר תסבב הגאווה את כל הקומה של האדם, עד שתעור כ"כ את עיניו, עד שלא ימצא בנפשו שום חסרון ושום רעיון שיזקיק אותו להתחבר לזולתו. מ"מ בעצמו ירגיש שיש בו צד שפל וצד עליון, דהיינו חלק הגוף החומרי שכל החושים והנטיות הגסות נסמכים עליו, וחלק העליון, הצד השכלי, שרק ע"י ההשפעה הטובה שהצד השכלי משפיע על יתר הכחות הגופניים, בשביל כך נעשה האדם כולו שלם. והנה הראש, שהוא מכוון אל השכל, כ"ז שיש רעיון תכני באדם, שגופו צריך הוא להיות מושפע מהנהגת השכל והכרעתו, אז אותה הנטיה בעצמה לא תתן להתפתח באדם, הנטיה ללכת נטוי גרון, בהרמת ראש, בתנועה המורה מניעת צורך של הראש להתעסק בהשגחת משטר הכחות השולטים בכל מלא החומר. והנה כל זמן שהאדם מרגיש בעצמו ששלטון השכל, אפילו השכל שלו עצמו, הוא צריך להיות מתפשט ג"כ על הכחות הגופניים כולם, אז כבר מתגלה ברעיונו סדר שלם של מטרות, של רעיונות חדשים, שהוא צריך להשיגם, עד שימצא בעצמו תמיד שהוא עולה במעלה יותר שלמה ממה שהיה עומד עליה בתחילה, דהיינו ששלטון השכל על חומרו הוא במעלה יותר שלמה ממה שהיתה אצלו בתחילה. לזאת יתעורר בו כח הזריזות הפנימית, שנמצא הוא קשור באיזה רדיפה מוסרית. מה שא"כ כשהגאווה הגסה מגיעה עד קצה גבולה, עד שלא די שלא ימצא בעצמו האדם שום חסרון שיזקיקהו להיות עבורו נטפל לזולתו התחברות של ריעות, אלא שאפילו חלקיו עצמם, ימצא שכל אחד מהם בפ"ע הוא עולם שלם שאיננו נזקק במאומה לזולתו. ואז יתרומם הראש בנטיית גרון, גמר חותמה של הרשעה הגאותנית. ואז כבר בטלו כל האידיאלים, אין שום מגמה והתרוממות, וממילא אין לאדם זה כ"א ההנאות של חיי השעה. ואז המנוחה של העצלות, הטבועה על יסוד הרשע של הגאווה, מלפפת אותו. וזה הולך מהלך איום, ומתבצר בשיטה קבועה, שעוקרת כל מהלך החיים של יסוד האורה האלהית של התורה כולה, הבאה לצרף את הבריות ולהרימם משפלותם אל רוממות המעלה האצילית. ובזה האומה מתמוטטת, כי מאבדת את יסוד סגולתה וכחה הפנימי, הטבוע בקרבה מראש צורים, שהיא הפך הגאווה המאוסה של נטיית גרון והילוך עקב בצד גודל, מראש עזיבת כל רעיון מרומם, הדורש העתקת ערך, הגורר ג"כ נטיית זריזות של העתקת מקום בתנועה מהירה ומזורזת, ההיפוך מהליכת עקב בצד גודל.